Lietas arhīva Nr. K30-1437-22/37
ECLI:LV:RVPT:2022:0726.12920000522.2.S
Krimināllieta Nr.12920000522

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2022.gada 26.jūlijā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa, tiesnesis Viesturs Gaidukēvičs,

rakstveida procesā izskatīja krimināllietu, kurā /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 176.panta otrās daļas.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ izdarīja svešas kustamas mantas nolaupīšanu, saistītu ar vardarbību (laupīšanu), personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās šādos apstākļos.

2021.gada 5.jūlijā ap plkst.14.25, persona, pret kuru kriminālprocess izdalīts atsevišķā lietvedībā un /pers. A/, ejot pa Sarkandaugavas kalna parku, /adrese/, pamanīja viņiem pretī nākošo /pers. B/ un mantkārīgu motīvu vadīti nolēma viņu aplaupīt. Īstenojot savu noziedzīgo nodomu, nolūkā novērst /pers. B/ pretošanos mantas nolaupīšanai, /pers. A/ tīši ar roku pagrūda /pers. B/, kā rezultātā viņš nokrita uz zemes. Kritiena laikā viņam no somas izkrita naudas maks 40 EUR vērtībā, kurā atradās nauda 375 EUR. To redzot, persona, pret kuru kriminālprocess izdalīts atsevišķā lietvedībā, darbojoties saskaņoti personu grupā ar /pers. A/, pacēla naudas maku un abi pameta noziedzīga nodarījuma izdarīšanas vietu. Tādējādi persona, pret kuru kriminālprocess izdalīts atsevišķā lietvedībā un /pers. A/ personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, pielietojot vardarbību, nolaupīja /pers. B/ piederošu kustamu mantu 415 EUR vērtībā.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 176.panta otrajā daļā.

Motīvu daļa

[2] Procesa dalībnieku iebildumi par lietas izskatīšanu rakstveida procesā un noraidījumi tiesā netika saņemti.

[3] Rīgas Ziemeļu prokuratūras prokurore Valsts amatpersona sniedza tiesa viedokli par apsūdzētajam nosakāmo soda veidu un mēru, kurā norāda, ka nav noraidījumu tiesas sastāvam un iebildumu par lietas iztiesāšanu rakstveida procesā.

Par apsūdzētā personību pirmstiesas kriminālprocesā noskaidrots, ka viņš ir dzimis 1999.gada 30.jūlijā, Latvijas Republikas pilsonis, ieguvis pamatizglītību, neprecējies, apgādībā esošu personu nav, nestrādājošs. Paziņotā dzīvesvieta /adrese A/, deklarētā dzīvesvieta /adrese B/, pašreiz atrodas Rīgas /adrese/. /pers. A/ ir agrāk sodīts, pēdējo reizi ar Kurzemes rajona tiesas 2021.gada 27.septembra spriedumu (stājies likumīgā spēkā 2021.gada 9.oktobrī) par Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 71 dienu, bez mantas konfiskācijas. Sods izciests 2021.gada 29.septembrī.

[3.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu sods nosakāms tādā apmērā, kādu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu paredz Krimināllikuma Sevišķās daļas attiecīgā panta sankcija, ievērojot Vispārīgās daļas noteikumus, ņemot vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, kā arī atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

[3.2] Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli atzīstams tas, ka viņš ir atzinis savu vainu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un izdarīto nožēlojis.

[3.3] Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu par /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli atzīstams tas, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts alkohola ietekmē.

[3.4] Par izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu noskaidrots, ka noziedzīgā nodarījuma priekšmeta kopējā vērtība ir 415 EUR. Par radīto kaitējumu noskaidrots, ka tas veido 415 EUR, kaitējums nav atlīdzināts.

[3.5] Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta ceturto daļu /pers. A/ inkriminētais noziedzīgais nodarījums, kas paredzēts Krimināllikuma 176.panta otrajā daļā, ir smags noziedzīgs nodarījums, bet sankcija paredz piemērot brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem. Līdz ar to /pers. A/ šajā krimināllietā piemērojamais soda veids ir brīvības atņemšana un probācijas uzraudzība. Tieši šāds soda veids atbilst ne vien noziedzīgā nodarījuma raksturam, smagumam, bet arī apsūdzētā personībai un soda mērķim, tas ir, sodīt apsūdzēto par izdarīto, aizsargāt sabiedrības drošību un panākt, lai personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas nākotnē.

[3.6] Ņemot vērā izklāstītos apsvērumus, prokurore lūdz atzīt /pers. A/ par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā pēc Krimināllikuma 176.panta otrās daļas, un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 11 mēnešiem, bez mantas konfiskācijas un ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu. Pamatojoties uz Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, piespriestajam sodam daļēji pievienot sodu, kas piespriests ar Kurzemes rajona tiesas 2021.gada 27.septembra spriedumu un pēc spriedumu kopības /pers. A/ noteikt sodu brīvības atņemšanu uz 1 gadu, 1 mēnesi, bez mantas konfiskācijas un ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu. Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu /pers. A/ soda termiņā ieskaitāms šajā kriminālprocesā īslaicīgās aizturēšanas vietā pavadītais laiks no 2021.gada 9.novembra plkst.13.40 līdz 2021.gada 11.novembra plkst.11.45, apcietinājumā pavadītais laiks no 2021.gada 9.jūnija līdz šī sprieduma pasludināšanas dienai, kā arī ieskaitāms ar Kurzemes rajona tiesas 2021.gada 27.septembra spriedumu krimināllietā Nr.12703001521 piespriestais un izciestais sods - īslaicīga brīvības atņemšanu uz 71 dienu. Drošības līdzeklis - apcietinājums - pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā atceļams.

[3.7] Kriminālprocesā Nr.12920000522 par cietušo atzīts /pers. B/, kurš ir pieteicis mantiskā kaitējuma kompensāciju 415 EUR apmērā, kas ir uzskatāma par pamatotu un piedzenama no apsūdzētā /pers. A/.

[3.8] Kriminālprocesā Nr.12920000522 radušies procesuālie izdevumi 15 EUR apmērā par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu, kas ir piedzenami no apsūdzētā /pers. A/. Apsūdzētā/pers. A/ mantai nav uzlikts arests. Lietisko pierādījumu lietā nav, kompaktdisks glabājams pie krimināllietas materiāliem.

[4] Apsūdzētā viedoklis par nosakāmo soda veidu un mēru tiesā nav saņemts.

[5] Saskaņā ar COVID-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta 1.[1]daļu lieta izskatīta rakstveida procesā, ņemot vērā to, ka apsūdzētais /pers. A/ pirmstiesas izmeklēšanas laikā pilnībā atzina savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā, piekrita neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas

izmeklēšanā, nav iebildis par lietas izskatīšanu rakstveida procesā, nav iesniedzis viedokli, ka būtu mainījis attieksmi pret celto apsūdzību, pirmstiesas procesā pauda nožēlo par izdarīto un tiesai, pēc lietas materiālu pārbaudes, nav šaubu par viņa vainu inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499.pantu, tiesa pieņēma lēmumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu. Līdz ar to saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu pierādījumu uzskaitījums un to analīze spriedumā netiek sniegta.

[5.1] 2022.gada 13.jūlijā, nosūtot paziņojumu procesa dalībniekiem par lietas izskatīšanu rakstveida procesā, tiesa izskaidroja apsūdzētajam pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas, proti, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta ceturto daļu, ja lieta pirmās instances tiesā skatīta, neizdarot pierādījumu pārbaudi, spriedumu apelācijas kārtībā var pārsūdzēt tikai daļā par tiesas piespriesto sodu, kompensāciju, rīcību ar mantu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem.

[6] Tiesa vadoties no *Latvijas Republikas Senāta Krimināllietu departamenta 2019.gada 6.septembra lēmumā lietā Nr.11820000615, SKK-438/2019* norādītā ir izvērtējusi visus apstākļus, ko ietver Kriminālprocesa likuma 499.panta nosacījumi papildus tam, ka apsūdzētais pirmstiesas procesā savu vainu ir atzinis pilnībā, piekritis tiesas izmeklēšanā neizdarīt pierādījumu pārbaudi.

[6.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 35. un 46.pantu tiesa nosakot sodu, ņem vērā soda mērķi, izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

[6.2] Atbilstoši Krimināllikuma 7.panta nosacījumiem Sevišķās daļas Krimināllikuma 176.panta otrajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums klasificējams kā smags noziegums, kas vērsts pret citas personas veselību un mantu.

[6.3] Par apsūdzētā /pers. A/ personību noskaidrots, ka viņš ir Latvijas Republikas pilsonis, dzimis 1999,gada 30.jūlijā, ar pamatizglītību, neprecējies, apgādībā esošu personu nav, ar paziņoto dzīvesvietu /adrese/, oficiāli nestrādājošs, pašlaik atrodas Rīgas Centrālcietumā, sakarā ar šajā kriminālprocesā piemēroto drošības līdzekli apcietinājumu, iepriekš sodīts 4 reizes, pēdējo reizi: Ar Kurzemes rajona tiesas 2021.gada 27.septembra spriedumu pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 71 dienu. Spriedums stājies likumīgā spēkā 2021.gada 9.oktobrī. Sods izciests 2021.gada 29.setepmbrī.

[6.4] Nosakot sodu tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais piekrītot izskatīt krimināllietu bez pierādījumu pārbaudes izdarīšanas, izvēlējās vienkāršāku procesa veidu, tādējādi sadarbojoties ar procesa virzītāju un sekmējot krimināltiesisko attiecību noregulējumu, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 21.pantam.

[6.5] Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu par apsūdzētā /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli, tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts alkohola ietekmē.

[6.6] Pirmstiesas procesā apsūdzētā izteica nožēlu par notikušo, kurai tiesa netic, jo apsūdzētās faktiskā rīcība – izdarot jaunus noziedzīgus nodarījumus, kā arī izvairoties no procesa virzītāja un kavējot procesa gaitu, liecina, ka šī norāde ir formāla un minētais nav atzīstams par atbildību mīkstinošu apstākli.

[6.7] *Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departaments 2006.gada 8.februāra lēmumā lietā Nr.SKK-01-74/06* ir norādījis, ka atbildību pastiprinoša apstākļa esamība jau pati par sevi nedod iespēju tiesai noteikt panta sankcijā paredzēto minimālo sodu.

[6.8] Līdz ar to ievērojot noziedzīgo nodarījumu raksturu, apsūdzētā /pers. A/ personu raksturojošās ziņas, konstatēto atbildību pastiprinošo apstākli to, ka savu vainu atzina pilnībā, iepriekš 4 reizes sodīts, pirmstiesas procesā izvairījies no procesa virzītāja aicinājumiem, kavējis procesa gaitu, kā rezultātā drošības līdzeklis grozīts uz apcietinājumu, tiesa uzskata, ka, lai sasniegtu Krimināllikuma 35.pantā izvirzīto soda mērķi – sodītu apsūdzēto par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, kā arī panāktu, lai apsūdzētais turpmāk pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, apsūdzētajam piemērojams inkriminētā panta sankcijā paredzētais soda veids – brīvības atņemšana.

[6.9] Soda mērs apsūdzētajam nosakāms virs brīvības atņemšanas soda minimālās robežas, ievērojot konstatēto atbildību pastiprinošo apstākli, noziedzīgā nodarījuma raksturu, kaitīgumu un radīto kaitējumu, kopējo iepriekšējo sodāmību skaitu, kas savukārt liecina par apsūdzētā bīstamību sabiedrībai. Vienlaicīgi, ievērojot pozitīvi raksturojošos apstākļus, tiesa atzīst par iespējamu sodu noteikt zem vidējās brīvības atņemšanas soda robežas.

[6.10] Tā kā alternatīvo soda veidu piemērošana par inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu nav paredzēta, tiesai ir jāizvērtē iespējamība apsūdzētajam noteikt brīvības atņemšanas sodu nosacīti ar pārbaudes laiku.

Tiesa atzīst, ka nav pamata noteikt sodu nosacīti ar pārbaudes laiku, piemērojot Krimināllikuma 55.panta nosacījumus sekojošu iemeslu dēļ.

[6.11.1] Krimināllikuma 55.panta pirmā daļa nosaka, ka, ja, nosakot sodu — brīvības atņemšana – ilgāku par trim mēnešiem, bet ne ilgāku par pieciem gadiem, vai ne ilgāku par trim gadiem, ja izdarīts sevišķi smags noziegums, tiesa, ņemot vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību un citus lietas apstākļus, iegūst pārliecību, ka vainīgais, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus, tā vainīgo var notiesāt nosacīti.

[6.11.2] *Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu 2008.gada 1.jūlija kopsapulces lēmuma 23. un 24.punkts* noteic, ka gadījumā, ja tiesa atzīst par iespējamu piemērot nosacītu sodu personai, kura izdarījusi smagu vai sevišķi smagu noziegumu, pieņemtais lēmums īpaši jāmotivē, tostarp pievēršot uzmanību vispārējās prevencijas mērķa sasniegšanai. Nosacīta notiesāšana ir pieļaujama tikai tad, ja tiesai ir pārliecība, ka vainīgais sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus. Nebūtu piemērojama nosacīta notiesāšana tikai tāpēc, ka vainīgais iepriekš nav sodīts vai sodāmība dzēsta, ka viņš nožēlo izdarīto.

[6.11.3] No lietas materiāliem ir redzams tas, ka par apsūdzētā darbībām ir ierosināti citi kriminālprocesi, viņš iepriekš bijis krimināli sodīts, bet nepieciešamos secinājumus par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas nepieļaujamību nav izdarījis, līdz ar to tiesa negūst pārliecību, ka vainīgajam sodu neizciešot, viņš turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus.

[6.12] Tiesa atzīst, ka šajā lietā apsūdzētajam /pers. A/ nosakāms galīgais sods saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, jo inkriminēto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētais izdarījis pirms Kurzemes rajona tiesas 2021.gada 27.septembra sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Nosakot galīgo sodu pēc vairākiem nolēmumiem, piemērojams apsūdzētajam labvēlīgs sodu daļējas saskaitīšanas princips, ievērojot Krimināllikuma 46.pantā definētos soda noteikšanas vispārīgos principus, kā arī ņemot vērā *Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces 2008.gada 1.jūlija lēmuma 31.punktā un 32.punktā* izteikto rekomendāciju, ka nosakot sodu par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem, vispārējos gadījumos vajadzētu piemērot piespriesto sodu daļēju saskaitīšanu, savukārt galīgā soda noteikšanā, ietverot vieglāko sodu smagākajā, kā arī pilnīga piespriesto sodu saskaitīšana var tikt piemērota īpašos gadījumos.

Konkrētajā lietā tiesa nekonstatē minēto īpašo gadījumu citādai sodu saskaitīšanai.

[6.13] Par cietušo kriminālprocesā atzīts /pers. B/, kurš pieteica materiālo kaitējumu 415 EUR.

Kriminālprocesa likuma 22.pants nosaka, ka personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālās iespējas morālas un materiālas kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai.

Kriminālprocesa likuma 353.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka pienākumu samaksāt kompensāciju tiesa var uzlikt pilngadīgam apsūdzētajam, kas atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā. Tādējādi tiesa atzīst, ka apsūdzētajam /pers. A/ uzliekams par pienākumu atlīdzināt cietušajam /pers. B/ radīto materiālo kaitējumu 415 EUR.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmo daļu no apsūdzētā /pers. A/ piedzenami procesuālie izdevumi 15 EUR par advokāta sniegto juridisko palīdzību pirmstiesas procesā.

[6.14] /pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis apcietinājums atstājams negrozīts līdz sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienai vai soda izciešanai, lai nodrošinātu, ka apsūdzētais neizvairīsies no soda izciešanas. Konkrētajā gadījumā drošības līdzekļa apcietinājums negrozīšana atbilst Kriminālprocesa likuma 272.panta pirmās daļas nosacījumiem.

[6.17] Krimināllietā lietisko pierādījumu nav, CD disks kā dokuments glabājams kopā ar krimināllietas materiāliem.

Rezolutīvā daļa

Vadoties no Kriminālprocesa likuma 512., 523., 527., 528.panta, tiesa

nosprieda

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 176.panta otrajā daļā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 11 (vienpadsmit) mēnešiem, bez mantas konfiskācijas un ar probācijas uzraudzību uz 1 (vienu) gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, ar šo spriedumu noteiktajam sodam daļēji pieskaitīt sodu, kas noteikts ar Kurzemes rajona tiesas 2021.gada 27.septembra spriedumu, un galīgo sodu, pēc nolēmumu kopības /pers. A/ noteikt brīvības atņemšana uz 1 (vienu) gadu 1 (vienu) mēnesi, bez mantas konfiskācijas un ar probācijas uzraudzību uz 1 (vienu) gadu.

Soda laikā ieskaitīt pilnībā izciesto brīvības atņemšanas sodu pēc Kurzemes rajona tiesas 2021.gada 27.septembra sprieduma.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu brīvības atņemšanas soda termiņā ieskaitīt īslaicīgās aizturēšanas vietā pavadīto laiku no 2021.gada 9.novembra plkst.13.40 līdz 2021.gada 11.novembra plkst.11.45, kā 2 (divas) brīvības atņemšanas dienas un apcietinājumā pavadīto laiku no 2021.gada 9.jūnija līdz sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienai vai soda izciešanai.

Brīvības atņemšanas soda izciešanu skaitīt no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

/pers. A/ piemēroto drošības līdzekli apcietinājums atstāt negrozītu līdz sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienai vai soda izciešanai.

Cietušā/pers. B/ pieteikto materiālā kaitējuma kompensāciju apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. A/ par labu cietušajam /pers. B/ pieteikto materiālā kaitējuma kompensāciju 415 EUR (četri simti piecpadsmit euro).

Piedzīt no /pers. A/ par labu valstij procesuālos izdevumus 15 EUR (piecpadsmit euro) par zvērināta advokāta darba samaksu, sniedzot juridisko palīdzību pirmstiesas procesā.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 30 (trīsdesmit) dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas daļā par materiālā kaitējuma atlīdzināšanu cietušajam un procesuālo izdevumu samaksu.

Spriedumu var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 (desmit) dienu laikā apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijai, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnesis V.Gaidukēvičs